

UTKAST

STATSRÅDETS FÖRORDNING OM POLITISKT BETYDANDE OFFENTLIGA UPPDRAG

1 Inledning

I 1 kap. 4 § 11 punkten i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017), nedan *penningtvättslagen*, finns en definition av begreppet person i politiskt utsatt ställning (eng. *Politically Exposed Person, PEP*). Enligt definitionen avses med person i politiskt utsatt ställning en fysisk person som har eller har haft offentliga uppdrag som statschef, regeringschef, minister, vice minister eller biträdande minister (underpunkt a), parlamentsledamot (underpunkt b), medlem av politiska partiers styrelser (underpunkt c), ledamot i en av de högsta domstolarna, i en konstitutionell domstol eller i ett motsvarande rättsorgan vars beslut endast undantagsvis kan överklagas (underpunkt d), ledamot i det högsta beslutande organ som granskar skötseln av en stats finanser och som motsvaras av revisionsrätten eller av statens revisionsverk (underpunkt e), ledamot i direktionen för en centralbank (underpunkt f), ambassadör eller chargé d'affaires (underpunkt g), minst sådan officer som hör till generalitetet i försvarsmakten (underpunkt h), medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett företag som är helt statsägt (underpunkt i), eller direktör, biträdande direktörer eller styrelseledamot i en internationell sammanslutning (underpunkt j).

Definitionen grundar sig på artikel 3.9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, nedan *fjärde penningtvättsdirektivet*.

Den föreslagna förordningen är en del av det nationella införandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/843 om ändring av direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, och om ändring av direktiven 2009/138/EG och 2013/36/EG, nedan *ändringsdirektivet*. Finansministeriet publicerade den 22 maj 2017 en bedömningspromemoria och den 14 juni 2018 ett utkast till en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lag om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton och till vissa lagar som har samband med den (RP 167/2018 rd), nedan *propositionsutkastet*. När bedömningspromemorian och propositionsutkastet var ute på remiss understödde en del remissinstanser ett förslag om att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om betydande offentliga uppdrag som utförs av personer i politiskt utsatt ställning.

Bemyndigandet att utfärda förordning finns i det nya 2 mom. som föreslås bli fogat till 1 kap. 4 § i penningtvättslagen i propositionsutkastet. Enligt det momentet får närmare bestämmelser om de betydande offentliga uppdrag som avses i penningtvättslagen utfärdas genom förordning av statsrådet. Den föreslagna förordningen är till sitt tillämpningsområde mer omfattande än den med stöd av den tidigare lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008) utfärdade statsrådets förordning om förhindrande och utredning av penningtvätt och finansiering av terrorism (616/2008) (upphävd), i vilken det föreskrevs bl.a. om personer i politiskt utsatt ställning.

Genom förordningen införs den nya artikel 20a i ändringsdirektivet nationellt. Enligt 20a.1 ska varje medlemsstat utfärda och uppdatera en förteckning som anger exakt vilka funktioner som enligt nationella lagar och andra författningar betecknas som viktiga offentliga funktioner för tillämpning av artikel 3.9. Medlemsstaterna ska kräva att varje internationell organisation som

är ackrediterad inom deras territorium utfärdar och uppdaterar en förteckning över viktiga offentliga funktioner enligt artikel 3.9 vid den internationella organisationen. Dessa förteckningar ska sändas till kommissionen och får offentliggöras.

Grunder som tillämpas vid bedömning av politiskt betydande offentliga uppdrag

Vid bedömningen av om det är fråga om ett politiskt betydande offentligt uppdrag, ska man beakta rekommendationerna från arbetsgruppen *Financial Action Task Force*, nedan kallad *FATF*, gällande grunderna för bedömning av politiskt betydande uppdrag. Enligt rekommendationerna ska det fästas vikt t.ex. vid medlemsstatens storlek (t.ex. invånarantal och budget), vid verksamhetsprinciperna för statens offentliga förvaltning och den internationella samman slutningen, vid fullmakter och förpliktelser som sammanhänger med skötseln av det offentliga uppdraget i fråga samt vid andra faktorer som betraktas som en del av riskbedömningen (FATF-rekommendationerna 12 och 22, 2013, s. 11).

Det är inte möjligt eller ändamålsenligt att på ett uttömmande sätt specificera alla politiskt betydande uppdrag. Vid en helhetsbedömning ska det primärt tas fasta på uppdragets faktiska innehåll och hur politiskt betydande uppdraget är. Vid bedömningen ska det också tas fasta på varifrån uppgifter om personens uppdrag fås. En del av den information som används vid bedömningen fås typiskt via en självutvärdering som kunden själv gör. Vid behov kan information också tas fram ur andra informationskällor, såsom ur olika databaser, för att skapa en bättre helhetsbild. Förordningen ska inte tolkas så att kundens egen anmälan och dess motsvarighet med de tjänstebenenämningar som nämns i förordningen per automatik leder till att personen är en person i politiskt utsatt ställning eller att personen inte är det. Bedömningen ska till sin karaktär vara en helhetsbedömning.

En person i politiskt utsatt ställning fortsätter att betraktas som det i ett års tid från det att personen inte längre haft något politiskt betydande uppdrag, som det anges närmare i penningtvättslagen.

Skötseln av ett politiskt betydande uppdrag är förknippad med ställningen som person i politiskt utsatt ställning. Om en person har utnämnts eller sköter ett politiskt betydande uppdrag är personen också en person i politiskt utsatt ställning. Utnämningen och uppdraget leder också till att man gör en bedömning av personens närstående, bolagsmän och verkliga förmånstagare på det sätt som närmare föreskrivs i penningtvättslagen. Med verklig förmånstagare avses en i 1 kap. 5 § i penningtvättslagen avsedd verklig förmånstagare i sammanslutningar och en i 6 § i det kapitlet avsedd verklig förmånstagare i utländska trustar.

Närmare bestämmelser om riskbedömning av personer i politiskt utsatt ställning och om riskens storlek finns i penningtvättslagen och i de statsrådsförfordningar som utfärdats med stöd av den lagen.

2 Genomförandet i Sverige samt internationella rekommendationer

Genomförandet i Sverige

I Sverige finns bestämmelserna om personer i politiskt utsatt ställning i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2017:630). I 1 kap. 8 § i den lagen finns en definition av person i politiskt utsatt ställning. Definitionen motsvarar i hög grad den definition av person i politiskt utsatt ställning som finns i 1 kap. 4 § 11 punkten i den finländska penningtvättslagen.

Enligt den promemoria som lämnades om det nationella genomförandet av ändringsdirektivet i Sverige (*Genomförande av 2018 års ändringsdirektiv till EU:s fjärde penningtvättsdirektiv*) behöver det göras lagstiftningsändringar till följd av den nya artikel 20a.1 i ändringsdirektivet.

Enligt punkten ska medlemsstaterna kräva att varje internationell organisation som är ackrediterad inom deras territorium utfärdar och uppdaterar en förteckning över viktiga offentliga funktioner vid den internationella organisationen för tillämpning av artikel 3.9. Eftersom det i den gällande svenska lagstiftningen inte finns någon sådan skyldighet som gäller internationella organisationer, ska det till denna del göras behövliga ändringar i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. I promemorian föreslås däremot inga nationella lagstiftningsåtgärder i syfte att närmare definiera politiskt betydande uppdrag. Det anses att definitionen av person i politiskt utsatt ställning, som finns i den gällande lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, motsvarar kraven i artikeln. Remissrundan för promemorian avslutas i december 2018.

FATF-rekommendationerna

FATF är en 1989 grundad arbetsgrupp för finansiella åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. FATF finns i anslutning till OECD och avsikten med arbetsgruppen är bl.a. att utvärdera medlemsländernas lagstiftning och myndigheternas verksamhet utifrån bedömnings- och lägesrapporter. Dessutom publicerar den internationella standarder och rekommendationer bl.a. i syfte att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism. I februari 2012 publicerade FATF omarbetade internationella standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (*International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation the FATF Recommendations*). Standardens rekommendationer 12 och 22 innehöll anvisningar och rekommenderade åtgärder gällande identifiering av personer i politiskt utsatt ställning. I juni 2013 publicerade FATF en separat anvisning om en närmare tillämpning av rekommendationerna 12 och 22 (*FATF Guidance – Politically Exposed Person (recommendations 12 and 22)*).

Finland har varit medlem av FATF sedan 1991. Finland har som en del av medlemskapet förbundit sig till att iaktta FATF-rekommendationerna. Den senaste utvärderingsrapporten om Finland publicerades 2007 och lägesrapporten 2013. En ny landsutvärdering bedöms stå klar 2019. Rekommendationen är att de bedömningsgrunder som fastställts i rekommendationerna används vid bedömningen av politiskt betydande uppdrag.

3 Förordningen

1 § Tillämpningsområde

I det föreslagna 1 § 1 mom. föreskrivs det om förordningens tillämpningsområde. Förordningen gäller betydande offentliga uppdrag som utförs av i 1 kap. 4 § 11 punkten i penningtvättslagen avsedda personer i politiskt utsatt ställning.

Personer i uppdrag som är förenade med betydande politisk makt ska arbeta i ledande ställning. Enligt vad som föreslås ska förordningen inte tillämpas på sådana personer som arbetar i uppdrag på medelnivå eller under den.

Vid bedömning av om ett uppdrag är politiskt betydande ska FATF-rekommendationerna beaktas. Enligt rekommendationerna ska det fästas vikt vid medlemsstatens storlek (t.ex. invånarantal och budget), vid verksamhetsprinciperna för statens offentliga förvaltning eller för den internationella sammanslutningen, vid fullmakter och förpliktelser som sammanhänger med skötseln av det offentliga uppdraget i fråga samt vid andra faktorer som är en del av riskbedömningen. En person som har samma tjänstebeteckning eller arbetar med motsvarande uppgifter kan vara en person i politiskt utsatt ställning i en sammanslutning, men inte i en annan. Bedömningen grundar sig på en helhetsbedömning. (FATF-rekommendationerna 12 och 22, 2013, s. 11.)

Enligt det föreslagna 2 mom. ska förordningen också tillämpas på utländska personer i politiskt utsatt ställning. Med en utländsk person i politiskt utsatt ställning avses en sådan person som i

någon annan stat än Finland sköter ett politiskt betydande offentligt uppdrag. Det har ingen betydelse om personen eller personens uppdrag finns i en EU-medlemsstat eller i ett tredjeland.

De alternativa beteckningar under vilka en representant för en främmande stat kan arbeta är många. Vid bedömningen av om en person är en utländsk person i politiskt utsatt ställning, ska man beakta FATF:s allmänna bedömningsgrunder i fråga om politiskt betydande offentliga uppdrag.

De förteckningar över uppdrag som ingår i förordningen ska inte betraktas som uttömmande.

2 § Statschef, regeringschef, minister, vice minister och biträdande minister

I den föreslagna 2 § föreskrivs det om en i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt a i penningtvättslagen avsedd statschef, regeringschef, minister, vice minister eller biträdande minister. I Finland är dessa personer de i 5 kap. i grundlagen (731/1999) avsedda republikens president, statsministern och ministrar (1 punkten).

I Finland kan ingen vara vice minister eller biträdande minister. Personer i motsvarande uppdrag är i 6 § i lagen om statsrådet (175/2003) avsedda politiska statssekreterare som biträder statsministern eller en annan minister (2 punkten).

Den föreslagna paragrafen tillämpas endast på politiska tjänstemän. Bestämmelsen tillämpas således inte på personer som omfattas av statstjänstemannalagen (750/1994). Därmed omfattar tillämpningsområdet t.ex. inte en person med tjänstebeteckningen statssekreterare när man med beteckningen avser den person som är den högsta tjänstemannen vid ett ministerium. Andra ledande personer i tjänstemannauppgifter är exempelvis ministeriets kanslichefer, understatssekreterare, ministeriets avdelningschefer och överdirektörer, på vilka förordningen inte tillämpas.

3 § Parlamentsledamot

I den föreslagna 3 § föreskrivs det om en i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt b i penningtvättslagen avsedd parlamentsledamot. En parlamentsledamot är en medlem av ett organ som utövar lagstiftande makt. I Finland avses således med parlamentsledamot en i grundlagens 3 kap. avsedd riksdagsledamot i riksdagen (1 punkten), en i 3 kap. i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) avsedd ledamot av lagtinget (2 punkten) eller en i artikel 14.3 i fördraget om Europeiska unionen avsedd ledamot av Europaparlamentet (3 punkten).

Förordningen tillämpas inte på i 4 kap. i självstyrelselagen för Åland avsedda ledamöter av landskapsregeringen eller på i 1 kap. i den lagen avsedda ledamöter av Ålandsdelegationen.

4 § Medlem av politiska partiers styrelser

I den föreslagna 4 § föreskrivs det om en i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt c i penningtvättslagen avsedd medlem av politiska partiers styrelser. I den föreslagna 1 mom. avses med politiskt parti en sådan förening som registrerats i partiregistret med stöd av 2 § i partilagen (10/1969). Bestämmelsen ska också tillämpas på sådana partier som saknar i 3 § 1 punkten avsedda riksdagsledamöter.

I den föreslagna 2 mom. föreskrivs det om en medlem av politiska partiers styrelser. Som en sådan person betraktas en i 35 § i föreningslagen (503/1989) avsedd ordförande för och medlem av en förenings styrelse. Ordföranden är vanligen ordförande för partistylelsen för ett registrerat parti och med det avses den partiordförande som har verklig beslutanderätt i partiet. En styrelsemedlem är vanligen medlem av partistylelsen. Partistylelsen har tidvis också kallats för partifullmäktige eller partikommittén.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det också om suppleanter till de medlemmar som avses i 2 mom. Därför är exempelvis uppdraget som vice ordförande eller som styrelsesuppleant ett politiskt betydande uppdrag.

Bestämmelsen tillämpas inte på partiets högsta beslutande organ, alltså på medlemmar av partikongressen, dvs. partimedlemmarna. Bestämmelsen tillämpas alltså inte heller på medlemmar av partidelegationen eller partifullmäktige. Partidelegationen har vanligen större beslutsbefogenheter än partistyrelsen, men mindre befogenheter än partikongressen. I partidelegationen kan man t.ex. godkänna partiets betydande politiska riktlinjer eller principiella ställningstaganden.

Utanför bestämmelsens tillämpningsområde faller även den person som stödjer partiordföranden och som av hävd brukar kallas partisekreterare eller generalsekreterare, om personen inte är en i 2 mom. avsedd medlem av ett politiskt partis styrelse. För tydlighetens skull konstateras det också att bestämmelsen inte tillämpas på ordförande för en riksdagsgrupp eller på ledande personer i en riksdagsgrupps kretsorganisationer, regional- eller kommunalorganisationer eller lokal- eller stödföreningar.

5 § Ledamot i en av de högsta domstolarna, i en konstitutionell domstol eller i ett motsvarande rättsorgan

I den föreslagna 5 § föreskrivs det om en i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt d i penningtvättslagen avsedd ledamot i en av de högsta domstolarna, i en konstitutionell domstol eller i ett motsvarande rättsorgan vars beslut endast undantagsvis kan överklagas. Sådana personer är i Finland ledamöter i högsta domstolen, högsta förvaltningsdomstolen, arbetsdomstolen och försäkringsdomstolen.

I fråga om de allmänna domstolarna är sådana personer de i 10 § i lagen om högsta domstolen (665/2005) avsedda högsta domstolens president och högsta domstolens justitieråd. Under domaransvar som ledamot av domstolen handlar i militära ärenden även en i 10 § 3 mom. i militära rättegångslagen (326/1983) avsedd militär ledamot i högsta domstolen (1 punkten).

I fråga om förvaltningsdomstolarna är sådana personer de i 3 kap. i lagen om högsta förvaltningsdomstolen (1265/2006) avsedda högsta förvaltningsdomstolens president och högsta förvaltningsdomstolens justitieråd. Under domaransvar som ledamot av domstolen handlar även de i 3 kap. i lagen om högsta förvaltningsdomstolen avsedda miljösakskunnigråden och överinsejersråden (2 punkten).

När det gäller specialdomstolarna finns sådana personer i försäkringsdomstolen och arbetsdomstolen. I fråga om arbetsdomstolen avses med sådana personer de i 6 kap. 2 § i domstolslagen (673/2016) avsedda arbetsdomstolens president och arbetsdomstolsrådet. Under domaransvar i domstolen handlar även de i 6 kap. 2 § i domstolslagen avsedda sakkunnigledamöterna i arbetsdomstolen (3 punkten).

I fråga om försäkringsdomstolen avses med en sådan person de i 7 kap. 2 § i domstolslagen avsedda överdomaren, försäkringsrättsdomaren och försäkringsdomstolens läkarledamot. Under domaransvar i domstolen handlar även de i 7 kap. 2 § i domstolslagen avsedda andra läkarledamöterna och sakkunnigledamöterna i försäkringsdomstolen. Som sådana ledamöter betraktas sakkunnigledamöter som är insatta i förhållandena inom arbetslivet eller företagsverksamhet samt sakkunnigledamöter som är insatta i militärskadeärenden (4 punkten).

Bestämmelsen tillämpas också på i 18 kap. i domstolslagen avsedda assessorer i arbetsdomstolen och försäkringsdomstolen. En assessor kan ingå i domstolens beslutssammansättning, vara ordförande för domstolen och utnämnas till en domartjänst för viss tid. Tjänsten som assessor är en domartjänst (5 punkten).

Bestämmelsen tillämpas inte på sådana i 19 kap. i domstolslagen avsedda föredragande och beredare som finns vid de olika domstolarna trots att samma bestämmelser tillämpas på högsta domstolens och högsta förvaltningsdomstolens föredragande som på domare.

6 § Ledamot i det högsta beslutande organ som granskar skötseln av en stats finanser och som motsvaras av revisionsrätten eller av statens revisionsverk

I den föreslagna 6 § föreskrivs det om i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt e i penningtvättslagen avsedda ledamöter i det högsta beslutande organ som granskar skötseln av en stats finanser och som motsvaras av revisionsrätten eller av statens revisionsverk. Med detta organ avses i Finland statens revisionsverk som är oavhängigt och finns i anknytning till riksdagen. Enligt 7 § i lagen om statens revisionsverk (676/2000) leds verket av en generaldirektör, som är en sådan ledamot som avses i bestämmelsen. Bestämmelsen tillämpas också på en namngiven person som är ställföreträdare för generaldirektören.

Bestämmelsen tillämpas inte på en i arbetsordningen för statens revisionsverk avsedd ledningsgruppsmedlem eller på en i 8 § i lagen om statens revisionsverk avsedd delegationsmedlem.

7 § Ledamot i direktionen för en centralbank

I den föreslagna 7 § föreskrivs det om en i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt f i penningtvättslagen avsedd ledamot i direktionen för en centralbank. I Finland avses med en sådan person en medlem i Finlands Banks direktion. Närmare bestämmelser om medlemmarna finns i 13 § i lagen om Finlands Bank (214/1998). Bestämmelsen tillämpas också på en namngiven person som är ställföreträdare för en sådan medlem.

8 § Ambassadör och chargé-d'affaires

I det föreslagna 8 § 1 mom. föreskrivs det om en i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt g i penningtvättslagen avsedd ambassadör. En ambassadör är en person som republikens president med stöd av grundlagens 126 § har förordnat till ambassadör och som leder en ambassad, en ständig representation, en särskild representation eller ett generalkonsulat.

Ständiga representationer är t.ex. Finlands ständiga representation i Genève, Finlands ständiga representation i FN, Finlands ständiga representation vid Europeiska unionen och Finlands ständiga representation vid OECD och Unesco. En särskild representation är t.ex. Finlands särskilda representation vid Nato.

I det föreslagna 8 § 2 mom. föreskrivs det om chargé d'affaireser. Med chargé d'affaires avses i förordningen en i artikel 19 i förordningen om bringande i kraft av Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser och de därtill anslutna fakultativa protokollen (4/1970) avsedd chargé d'affaires ad interim, som ställföreträder en i 1 mom. avsedd ambassadör, om ambassadören är förhindrad att utöva sin tjänst.

Bestämmelsen tillämpas inte på sådana utsända tjänstemän som leder ett konsulat, om personen inte är en i 1 mom. avsedd person som förordnats och utnämnts av presidenten. Bestämmelsen tillämpas naturligtvis inte heller på personer som inte är ambassadörer eller chargé d'affaireser. Sådana personer är t.ex. personer med titlar som honorärkonsul, vicekonsul eller generalkonsul.

9 § Minst sådan officer som hör till generalitetet i försvarsmakten

I den föreslagna 9 § föreskrivs det om en i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt h i penningtvättslagen avsedd minst sådan officer som hör till generalitetet i försvarsmakten. I Finland avses med en sådan person en i 7 § i statsrådets förordning om försvarsmakten (1319/2007) avsedd kommandör för försvarsmakten, chef för huvudstaben samt generaler och amiraler och ställföreträdare för dessa.

De personer som tjänstgör i de tjänster som avses i bestämmelsen kan dessutom ha uppgiftsbenämningar. Exempel på sådana benämningar är

- kommendör för försvarsmakten
- chef för huvudstaben eller huvudstabens planeringschef
- försvarsmaktens operations-, strategi-, logistik- och materiel-, kommando-, beredskaps- och underrättelsechef
- kommendör för armén, marinen eller flygvapnet
- stabschef för armén, marinen eller flygvapnet
- brigadkommendör
- chef för EU:s militärstab
- Finlands militära representant i EU och Nato
- försvarsattaché, USA och Kanada
- chef för enheten för nationellt försvar.

Försvarsmaktens uppgiftsbenämningar fastställs av försvarsmaktens personalchef med stöd av 6 § i statsrådets förordning om försvarsmakten.

Bestämmelsen tillämpas på personer i militära uppdrag. Bestämmelsen tillämpas inte på specialofficerare. Med sådana personer avses t.ex. sådana i 7 § 7 mom. i statsrådets förordning om försvarsmakten avsedda överläkare vid försvarsmakten, chefsingenjörer vid försvarsmakten eller fältbiskopar, som kan ingå i generalitetet. Den föreslagna paragrafen tillämpas inte heller på den assessor som leder försvarsmaktens juridiska sektor eller på andra ledande personer i civila tjänster inom försvarsmakten.

10 § Medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett företag som är helt statsägt

I den föreslagna 10 § föreskrivs det om en i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt i i penningtvättslagen avsedd medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett företag som är helt statsägt.

Med ett företag som är helt statsägt avses ett sådant bolag eller ett sådant annat företag på vars ägarstyrning lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007) tillämpas. Ett helt statsägt företag är ett sådant privat eller publikt aktiebolag i vilket finska staten direkt eller indirekt äger sammanlagt 100 procent av innehavet eller röstetalet.

I det föreslagna 1 mom. anges att man med medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett företag avser ett bolags i 6 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) avsedda styrelseordförande, styrelseledamot, verkställande direktör, förvaltningsrådsordförande och förvaltningsrådsledamot i ett företag.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det vidare att uppdrag som suppleant för en i 1 mom. avsedd medlem också ska betraktas som ett betydande offentligt uppdrag.

Bestämmelsen tillämpas inte på sådana organ som inte enligt aktiebolagslagen eller genom en bestämmelse i bolagsordningen är ett ledningsorgan i ett företag. I en del företag betraktas således inte sådana ledningsgruppsmedlemmar som är affärsområdesdirektörer som sådana i paragrafen avsedda medlemmar av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan.

11 § Direktör, biträdande direktörer eller styrelseledamot i en internationell sammanslutning

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om sådana i 1 kap. 4 § 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen avsedda internationella sammanslutningar i vilka arbetar direktörer, biträdande direktörer eller styrelseledamöter i politiskt betydande uppdrag. Med internationella sammanslutningar avses följande:

Förenta nationerna (FN) och dess specialorganisationer (1 punkten), till vilka exempelvis hör

- Världshälsoorganisationen (WHO)
- Internationella sjöfartsorganisationen (IMO)
- Internationella valutafonden (IMF)
- Förenta nationernas barnfond (Unicef)
- Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco)
- Världsbanken
- Internationella arbetsorganisationen (ILO)
- Internationella atomenergiorganet (IAEA)

Internationella regionala sammanslutningar (2 punkten) till vilka exempelvis hör

- Europarådet
- Nordiska rådet
- Amerikanska samarbetsorganisationen (OAS)
- Europeiska unionens organisationer
- Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)

Internationella militära sammanslutningar (3 punkten), till vilka exempelvis hör

- Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato)

Internationella sammanslutningar som främjar ekonomiskt samarbete (4 punkten), till vilka exempelvis hör

- Världshandelsorganisationen (WTO)
- Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)
- De oljeexporterande ländernas organisation (OPEC)
- Ekonomiska samarbetet i Asien och Stillahavsområdet (Apec).

Vid bedömning av om det är fråga om en internationell sammanslutning ska FATF:s definition på internationell sammanslutning beaktas. Enligt rekommendationen avses med internationell sammanslutning en sådan organisation som har upprättats genom formella politiska beslut och internationella överenskommelser mellan stater. Dessutom krävs det att organisationen erkänns i medlemsstatens lagstiftning och att sammanslutningarna i medlemsstaten inte betraktas som institutionella enheter med ekonomiska intressen i mållandet. (FATF-rekommendationerna 2012, s. 119.)

Bestämmelsen tillämpas t.ex. inte på frivilligorganisationer. Frivilligorganisationer är inte sådana internationella organisationer som avses i bestämmelsen eftersom deras ställning i regel inte grundar sig på lagstiftning. Av paragrafens tillämpningsområde omfattas således inte sådana internationella organisationer som inte motsvarar FATF-rekommendationerna. Sådana sammanslutningar kan t.ex. vara frivilligorganisationer, allmännyttiga föreningar, stiftelser eller andra motsvarande aktörer, såsom

- Världsnaturfonden (WWF)
- Greenpeace
- Amnesty International
- Plan International.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det om direktörer, biträdande direktörer eller styrelseledamöter och suppleanter i internationella sammanslutningar. Med sådana personer avses en generalsekreterare, allmän sekreterare, ordförande, styrelseordförande eller styrelseledamot i en internationell sammanslutning.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det om uppdraget som suppleant för de i 2 mom. avsedda personerna. Även dessa uppdrag betraktas som politiskt betydande.

Vid bedömningen av om det är fråga om en person som hör till ledningen för en internationell sammanslutning ska FATF-rekommendationerna om ledande personer i internationella sammanslutningar beaktas. Enligt rekommendationen finns personer i ledande ställning typiskt i den högre ledningen och är direktörer, biträdande direktörer, styrelseledamöter eller verksamma i andra motsvarande uppdrag. (FATF-rekommendationerna 2012, s. 121.)

12 § Ikraftträdande

Det föreslås att bestämmelsen om ikraftträdande ska utgöra förordningens 12 §. Förordningen avses träda i kraft [den 2019].

4 Beredningen

Den föreslagna förordningen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Förordningsutkastet har sänts på remiss till [...].